

Co-funded by
the European Union

ФУНКЦИОНАЛЕН АНАЛИЗ ДОКЛАД

Проект **TeSTED**
Дейност A4.1

ПЪРВОНАЧАЛНА ПЛАНОВА СХЕМА

А4.1 – Доклад за функционален анализ

Теоретично изследване

Защо е важно да се наблюдава поведението в клас, за да се избегне отпадането? Кои са често срещаните поведения, които показват висок риск от отпадане?

1

Емпирично изследване

Как изглежда това в реалния живот? Какво могат да кажат треньорите от предишния си опит?

2

Разработване на други материали

4.2 Офис в кампуса

4.3 Механизъм за обработка на случаи

4.4 Методология за пилотно прилагане

3

Резултати от пилотния проект относно наблюдение на поведението

Доколко беше важно наблюдението на поведението за правилното откриване на учениците с висок риск от отпадане? Помогнаха ли материалите от TeSTED?

Докладът за функционалния анализ се основава на различни източници на информация, които събират първични и вторични данни. Той е структуриран в три части, които са тясно свързани с другите резултати от механизма на интервенция.

ЧАСТ 1 – Теоретично проучване:

EVBB и BK-Con допринесоха с експертизата си за теоретичната част на доклада, която подчертава защо е важно да се наблюдава поведението в клас.

От това изследване стигнахме до заключението, че за развитието на „A4.2: Офис в кампуса“ е важно да има шаблони, които да провокират дискусии и сътрудничество в подкрепа на рисковите студенти.

ЧАСТ 2 – Емпирично изследване:

4 партньора проведоха неформални интервюта с реални обучители. DAYANA USLIP, ipcenter и AKMI интервюираха поне по един обучител от всяка страна и ги попитаха за случаи на отпадане и успех на предишни студенти, за да можем да определим конкретни показатели, които влияят върху отпадането. Тези случаи са включени и в нашата библиотека с тествани случаи, която е част от „A4.3 – Механизъм за обработка на случаи “. Нашата цел е библиотеката да се разраства с времето с нови докладвани случаи.

ЧАСТ 3 – Резултати от пилотния проект:

DAYANA, USLIP, ipcenter и AKMI тестваха, в рамките на „A4.4 – Пилотна операция“, защо наблюденията на учителите по време на час са от съществено значение за откриването на учениците с по-висок риск. Тази част послужи като потвърждение на нашата хипотеза в теоретичната част.

А4.1 – Доклад за функционален анализ

ЧАСТ 1

ТЕОРЕТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ

ПОДГОТВЕНО ОТ:
Двама партньори

EVBB & VK - CON

ЗНАЧЕНИЕ НА НАБЛЮДЕНИЕТО И АНАЛИЗА НА ПОВЕДЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Анализът на поведението и основните модели или типове поведение, които обикновено се свързват с намаляване на интереса на учениците към академичния им живот (Banaag et al., 2024), може да се фокусира върху тези проблеми и да помогне за прилагането на стратегии за предотвратяване на отпадането.

Има редица поведения, които могат да проявят учениците, изложени на риск от отпадане от училище могат да проявят, а основните причини за това често се дължат на лични и семейни фактори, социално-икономически фактори, лошо психично здраве и др. (Zhengin, 2021).

Тревожните модели на поведение могат да се проявят под формата на (но не само) дисциплинарни проблеми, често отсъствие, разрушителни изблици, социално оттегляне и др. Важно е учителите да разберат поведението на своите ученици, за да могат да предоставят подходяща подкрепа, която да отговори на нуждите на всеки ученик.

Някои ученици може

да имат затруднения в разбирането на академични концепции, други могат да се сблъскват с агресивно поведение от страна на съучениците си, а трети могат да имат социално-емоционални проблеми. Индивидуалният подход може да бъде по-привлекателен за учениците от универсалния подход, като те ще почувстват разбиране и приемане от страна на своите учители (Finn et al., 1997).

Друга полза от анализирането на поведението на учениците е, че помага на училищата и образователните институции **да получат**

по-дълбоко разбиране за потенциалните

системни проблеми, които оказват влияние върху процента на отпадащите ученици. Реформирането на политиките и подходите с цел справяне с този проблем може да бъде ефективно (Balfanz et al., 2007).

Чрез идентифициране на пропуски като неефективни методи на преподаване и пропуски в учебната програма, училищата могат да оптимизират своите ресурси и да подобрят учебната среда за своите ученици (Jimerson et al., 2000).

Непрекъснатото оценяване на поведението на учениците

позволява на училищата и учителите да се развиват непрекъснато в съответствие с нуждите на своите учениците си и да подобряват своите практики.

Въвеждането на системи за ранно предупреждение (**EWS**) се е оказало успешно и ефективно за идентифициране на ученици, които са изложени на риск от отпадане.

„Подходът **ABC**“ се фокусира върху анализа на предшестващи събития, поведение и последствия, така че е по-ефективен от подходите, които се фокусират единствено върху академичните резултати (УНИЦЕФ, 2018 г.)

НАЙ-ЧЕСТИТЕ ПОВЕДЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ, КОИТО СА ИЗЛОЖЕНИ НА РИСК ОТ ОТПАДАНЕ

Има поведения на ученици, които са изложени на риск от отпадане, които са общи както за училищната среда, така и за професионалното образование и обучение (ПОО):

- Често отсъствие, което води до разкъсване на връзката между ученика и учебната среда. Това може да бъде повлияно от причини като лични проблеми, липса на интерес към учебния материал или логистични проблеми (Balfanz et al., 2007)
- Слабите академични резултати (например незадоволителни оценки, затруднения в разбирането на учебния материал, липса на академичен напредък) могат да създадат трудности за учениците в опитите им да се справят с учебния материал. (Bowers, 2010). Такова поведение може да бъде причинено от неадекватни навици на учене, затруднения в разбирането на учебния материал, липса на интерес или ангажираност в часовете.
- Негативно поведение (например чести конфликти с учители и съученици, нарушаване на реда в класната стая, неспазване на училищните правила (Battin-Pearson et al., 2000). Негативното поведение може да произтича от емоционални и лични проблеми.
- **Личните или семейните проблеми** могат да повлияят на отношението на ученика към училището по положителен или отрицателен начин. Лицата от социалния им кръг са отпаднали от училище, семейства с един родител или финансови проблеми могат да представляват рискови фактори (Dupere et al., 2018).
- Социална изолация (например оттегляне от училищни събития или социални взаимодействия) могат да бъдат причинени от тормоз или други лични причини. Учебната среда и отношението към и от съучениците могат да окажат значително влияние върху участието на ученика в училище.

Следните индикатори за отпадане са специфични за сектора на професионалното образование и обучение, чийто основен компонент е практическото обучение:

- Слабите резултати при стажовете могат да бъдат индикатор, че ученикът има затруднения с практическата страна или че му липсва интерес към нея (CEDEFOP, 2017). Практическият опит в избраната от тях област е от съществено значение в етапа на стажа в професионалното образование и обучение.
- Кариерните очаквания не съответстват на съдържанието на курса. Програмите за професионално образование и обучение са специфични за дадена професия и ако студентите осъзнаят, че неподходящите си кариерни очаквания по време на обучението, те могат да имат по-голяма склонност да отпаднат, за да потърсят друга кариерна пътека (Wheelahan & Moodie, 2017)
- Имат проблеми с прилагането на техническите умения. Всяка програма за професионално образование и обучение програма изисква специфичен набор от технически умения, приложими за съответната кариера/сектор. Учениците могат да се справят успешно с теоретичната част от обучението си, но да изпитват затруднения с техническите умения и следователно с поддържането на напредъка и завършването на обучението си (Guo & Choy, 2019)

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРИ ПОДКРЕПАТА НА УЧЕНИЦИ, КОИТО СА ИЗЛОЖЕНИ НА РИСК ОТ ОТПАДАНЕ

Откриването на предупредителни знаци на ранен етап е най-голямото предизвикателство при опитите да се подкрепят учениците и да се предотврати отпадането им (Dynarski & Gleason, 2002). Липсата на интерес или проблемите се проявяват по различни начини; и може да е трудно за учителите да ги идентифицират на ранен етап. (Bowers, 2010)

Индикаторите и причините за отпадане могат да варират и учителите трябва да са в състояние да отговорят на тези многостранни нужди и да насочат учениците към подходящия персонал, който да ги подкрепи по конкретни проблеми (Suldo & Shaffer, 2008). Сътрудничеството в училищата с професионалисти, например социални работници, консултанти и други общностни ресурси може да помогне на учениците в нужда (Freeman et al., 2015).

За учителите е много важно да имат добри отношения със своите ученици и да спечелят доверието им, за да могат те да бъдат отворени за обсъждане на своите проблеми. Учителите могат да развият по-добро разбиране за проблемите и факторите, които стоят зад тях. (Johnson & Johnson, 2009)

Ограничените ресурси и капацитет могат да ограничат способността на училищата да ефективно да се справят с проблемите на учениците си процента на отпадащите (Delgado & Staples, 2008). Липсата на персонал, финансиране, ресурси или ограниченията във времето играят значителна роля в подхода на училището към рисковите ученици и тяхното представяне.

Ресурсите в образователните институции трябва да бъдат максимално използвани, за да се справим с този проблем (Galloway, 2021).

Продължителността на предоставяната подкрепа зависи от проблемите. Основните причини за слабите академични резултати или негативно поведение не могат да бъдат решени незабавно и често изискват дългосрочна подкрепа и наблюдение (Loder-Jackson & Roach, 2016).

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СТРАТЕГИИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

Какво е интервенционна стратегия?

Стратегиите за интервенция осигуряват целенасочена подкрепа за учениците, изложени на риск от отпадане, за да им помогнат да продължат образованието си или да завършат училище. Ефективната интервенция при отпадане включва постоянен мониторинг и оценка, за да се гарантира ефективността на програмите. Присъствието, поведението, успех и процент на завършилите се проследяват от училищата, а обратната връзка от учениците, семействата и персонала помага да се идентифицират областите, които се нуждаят от подобрене (УНИЦЕФ, 2018 г.), и да се усъвършенстват стратегиите.

Какви видове стратегии за интервенция могат да бъдат приложени, за да се намали отпадането от училище?

Програмите за професионално образование и обучение (ПОО) в Германия прилагат няколко стратегии за намаляване на риска от отпадане на учениците. Много ефективен инструмент в този процес е **„Системи за ранно предупреждение“** (EWS), които могат да идентифицират учениците, изложени на риск от отпадане в ранен етап (Doll, J. J., Eslami, Z., & Walters, L., 2013). Те са се оказали много ефективни и предоставят на учителите възможност да се намесят навреме и да предотвратят отпадането (Bowers & Spratt, 2012). Показатели като посещаемост, поведение и успех в курса сигнализират за ученици, които може да се нуждаят от допълнителна подкрепа. Системите функционират чрез наблюдение на редица показатели и анализират всички данни, за да оценят потенциала за отпадане. Някои примери са: Edsby, BrightBytes, Panorama Education).

Предоставят се специално разработени интервенции, за да се отговори на конкретните нужди на рисковите ученици, включително академична подкрепа като частни уроци, наставничество към програми, предназначени за ученици, за да възстановят загубени кредити, или предоставяне на ресурси за справяне с „неакадемични проблеми“, като психически здравословни проблеми, семейни проблеми или финансови затруднения. (Barbetta, Norona & Bicar, 2005)

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СТРАТЕГИИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

Много институции за професионално образование и обучение наемат координатори за предотвратяване на отпадането, които могат да разработват индивидуални планове за подкрепа и да свързват учениците с услуги както в училище, така и извън него, например консултиране, здравни услуги, грижи за деца, помощ за настаняване и професионално обучение и др. (ASO Staff Writers, 2023).

Ангажирането на семействата и общностите в подкрепата на рисковите ученици е важно, за да бъдат информирани за напредъка на децата си и да бъдат включени в стратегиите за интервенция. Някои училища предлагат курсове за родители или семейни консултации (Doll, J. J., Eslami, Z., & Walters, L., 2013). Инструментите за комуникация с родителите могат да поддържат отворени канали за комуникация по отношение на потенциални проблеми, така че педагозите и родителите или настойниците на учениците да могат да работят заедно в предизвикателни ситуации. Това помага създаването на подкрепяща среда в училище и у дома (Kraft & Rogers, 2015). Някои примери са: ParentSquare, ClassDojo

Сътрудничеството с партньори от общността, като социални служби, младежки организации и местни предприятия (например ментори, стажове, проекти за учене чрез служба и обогатяващи дейности), може да помогне за поддържане на ангажираността и мотивацията на учениците (Barbetta, Norona & Bicard, 2005).

Традиционното обучение в класната стая може да не е подходящо за всички ученици; някои програми за професионално образование и обучение предлагат алтернативни методи на обучение. Педагогическите методи, вдъхновени от професионалното образование и обучение, често са по-практически и съобразени с индивидуалните интереси. Гъвкавите формати на обучение, като програми на непълно работно време или дистанционно обучение, могат да подпомогнат по-добре учениците с ангажименти в работата или семейството. Системите за управление на обучението са предназначени да предоставят на учениците ресурси и инструменти, които подпомагат процеса на учене (Watson & Watson, 2007). Учителите също могат да провеждат своите курсове си, да проследяват напредъка на учениците, да изискват и предоставят отчети (някои примери: Canvas, Blackboard, Google Classroom)

КАК УЧИЛИЩАТА МОГАТ ДА НАМАЛЯТ ОТПАДЪЦИТЕ?

Основната препоръка е да се създаде постоянен интердисциплинарен екип в програмите за професионално образование и обучение, който да подпомага с непрекъснато консултиране и ясно определени цели (SMART) в средата на професионалното образование и обучение, организиране на академична подкрепа или езикова подкрепа, ако е необходимо, обратна връзка от учителите, което е от съществено значение за подобряване, свързване със социални услуги и организации за здраве/психично здраве, сътрудничество с учениците, семействата/настойниците, възпитателите и общностните организации е важно, непрекъснатото наблюдение и оценка са абсолютно необходими.

Специалистът по професионално образование и обучение (ПОО) може да предостави задълбочени познания за системата на ПОО, включително нейната структура, програми и ключови заинтересовани страни, този специалист може да идентифицира ранни признаци за потенциални отпадащи ученици, разбира причините зад тях и разработва целенасочени интервенции за удовлетворяване на специфичните нужди на рисковите ученици.

Психологът или съветникът може да предложи психологическа и консултантска подкрепа на учениците в професионалното образование и обучение, които са изложени на риск. Техните познания в областта на човешкото развитие, мотивация и благополучие биха били от жизненоважно значение за създаването на подкрепяща среда.

Социалният работник се фокусира върху социално-икономическите фактори, които влияят върху процента на отпадащите от професионалното образование и обучение, като семейни обстоятелства, финансови затруднения или предизвикателства, свързани с интеграцията. Той поддържа връзка със социалните служби, свързва се с общностните ресурси и се застъпва за политики и програми, предназначени за системни бариери (CEDEFOP, без дата).

Какво да правим

- Успешните стратегии за интервенция трябва да имат ясно определени цели (конкретни, измерими, постижими, уместни и обвързани с времеви рамки цели – SMART)
- Подход, основан на доказателства
- Комбинация от академична подкрепа, наставничество и ангажираност на семейството
- Интервенции в ранна детска възраст
- Адаптирани към специфичните нужди и характеристики на целевата група
- Насочени към конкретни пречки (напр. езикова подкрепа, извънкласни дейности)
- Сътрудничество със заинтересовани страни, като ученици, семейства, педагози и общностни организации
- Непрекъснато наблюдение и оценка на образователните интервенции

Какво да не правим

- Неподготвените интервенции могат да доведат до неструктурирани, емоционални дискусии
- Прекалено лесно се отказвайте – не всяко намерение ще успее от първия опит, оценете какво не е било наред и направете последващи опити
- Прекратяване на подкрепата след интервенцията – понякога това е дългосрочен процес, който изисква постоянна подкрепа
- Предполагане, че стратегията ще даде незабавен резултат
- Прилагане на интервенции с лоша структура
- Обвиняване на „проблемните ученици“, когато интервенцията не дава желаните резултати
- Липса на подходи, подходящи за културния контекст
- Недостатъчно сътрудничество с местните заинтересовани страни, като общностни организации, училища и правителствени агенции
- Неадекватна оценка и адаптация
- Пренебрегването на устойчивостта може да подкопае дългосрочното въздействие на дадена интервенция.

ЧАСТ 2

ЕМПИРИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ

ПОДГОТВЕНО ОТ:
Четирима партньори

U S L I P, I P
C, D A Y A N A
& A K M I

КАК ПРОВЕЖДАХМЕ НАШЕТО ЕМПИРИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ?

Емпиричното изследване в рамките на проекта TeSTED беше проектирано да проучим факторите, които водят до преждевременно напускане на училище, както и условията, които позволяват на учениците да продължат образованието си.

Проведохме неформални интервюта с поне 1 учител от всяка страна. Искахме да чуем за миналите преживявания на учители и обучители с ученици, които са били изложени на риск от отпадане. Всеки партньор събра подробни данни за два вида случаи:

- Случаи на отпадане: когато учениците в крайна сметка са напуснали образователната си програма.
- Случаи на успех: когато учениците, въпреки че са били изложени на риск, успяват да останат в училище и да завършат обучението си.

За да се гарантира последователност между страните и партньорите, беше предоставен общ шаблон (моделът ABC). Този шаблон послужи като ръководство за събирането на данни и структурира документацията по случая включва:

- ♦ Предшестващи събития **(А)**: обстоятелствата и рисковите фактори, които са се появили преди критичното поведение (например отсъствие от работа, здравословни проблеми, финансови затруднения).
- ♦ Поведение **(В)**: наблюдаваните действия и реакции на учениците в риск (например незаинтересованост, конфликти, избягване).
- ♦ Последици **(С)**: резултатите, които са последвали, водещи до отпадане или демонстриращи успешна интервенция и задържане.

РУМЪНИЯ

СЛУЧАЙ НА ОТПАДАНЕ

Colegiul Silvic Bucovina (мъж, 28)

Рискови поведения:

- Висока отсъствие и ниски оценки
- Конфликти с учители и съученици
- Липса на родителско участие и контрол

Повратна точка:

- Скриване на академичните проблеми от семейството – Липса на комуникация и подкрепа
- Увеличаване на нестабилността в семейството и икономическия натиск

Край на историята: Отпада от училище през 2016 г. без специалност. Изправен пред безработица, разчитане на социални помощи и злоупотреба с наркотични вещества. Пример за това как липсата на сътрудничество между семейството и училището увеличава риска от отпадане от училище.

УСПЕШЕН СЛУЧАЙ

Ученик в професионално

Рисково поведение:

- Липса на интерес към училището, липса на мотивация
- Чувство на непринадлежност
- Отсъствия от училище, за да се работи за бързи доходи

Повратна точка:

- Заминаване за работа в чужбина като дневен работник
- Връщане в училище след като вижда ограничените възможности

Край на историята: Завършил е обучението си, за да получи специализация. Мотивиран от обещанието за по-добра заплата и мениджърска позиция в компанията на чичо си.

АВСТРИЯ

СЛУЧАЙ НА ОТПАДАНЕ

Фризьорка и стилистка (жена, 21 г.)

Рисково поведение:

- Много отсъствия поради физически/здравословни проблеми
- Липса на мотивация, избягване на образованието
- Семейни конфликти, отговорност за братя и сестри

Повратна точка:

- Въпреки вътрешната и външната подкрепа, здравословните проблеми се влошиха
- Ранното ангажиране и семейният стрес добавиха напрежение

Край на историята: Отпадане в последната година без квалификация.

Зависима от годеника си и социални помощи. Талантлива, но здравните и семейните проблеми пречат прекалено много.

УСПЕШЕН СЛУЧАЙ

Медиен експерт (мъж, 24

Рисково поведение:

- Висока отсъствие (необосновано)
- Трудности при изпълнението на задачи, избягване на групова работа
- Психологически проблеми (депресия)

Повратна точка:

- Отпаднал след 3 месеца – 6-месечна пауза с психологическа подкрепа
- Върнал се в друга форма на образование с по-малко стрес

Край на историята: Отворен за обратна връзка и консултации, подобрена концентрация. Намален отсъствие, по-активен в груповата работа. На път да завърши успешно през 2025 г.

БЪЛГАРИЯ

СЛУЧАЙ НА ОТПАДАНЕ

Студент-ресторантьор (мъж, 16)

Рисково поведение:

- Ниска посещаемост, пропускане на часове (особено сутрин)
- Агресивно поведение, конфликти с връстници и учители
- Семейни проблеми, липса на родителска подкрепа, бедност

Повратна точка:

- Учителите оказаха подкрепа и работиха със семейството и институциите
- Въпреки интервенциите, ученикът отхвърли образованието като ценно

Край на историята: Отпаднал след продължително отсъствие. Ограничени възможности за работа, разчита на несигурна, нископлатена работа.

УСПЕШЕН СЛУЧАЙ

Помощник-треньор (мъж, 15)

Рисково поведение:

- Липса на мотивация и интерес към ученето
- Конфликти с учители, оплаквания от строгия треньор
- Семейни проблеми (разделени родители, прекалено толерантно възпитание)

Повратна точка:

- Ниски оценки, незаинтересованост, тревожност → , отбелязани от учителите
- Оценката разкри семейни и емоционални проблеми
- Въведена е програма за наставничество: по-големи ученици подкрепят по-малките си съученици

Край на историята: Получил подкрепа от учители, специалисти и родители.

Останал в училище и продължил успешно образованието си.

ГЪРЦИЯ

СЛУЧАЙ НА ОТПАДАНЕ

Студент по туризъм и хотелиерство (мъж, 20 г.)

Рисково поведение:

- Много отсъствия
- Липса на мотивация в клас
- Продължаващи финансови проблеми

Повратна точка:

- Отсъствията се увеличават. Оценките на – спадат
- Проведена е среща с ръководителя на учебния процес, но не е намерено решение

- ♦ **Край на историята:** Студентът реши да напусне университета в средата на втората година, защото си намери работа в чужбина след стаж. Напусна образованието без квалификация.

УСПЕШЕН СЛУЧАЙ

Студент по готварство

Рисково поведение:

- Много отсъствия
- Стрес, умора, затруднения с концентрацията
- Признаци на депресия, избягване на задачи

Повратна точка:

- Стаж+ Натоварената работа затруднява балансирането на ученето и работата
- Учителите и ръководителят на учебния процес се намесват
- Гъвкави решения: плащане на таксите на вноски, възможност за сутрешни/вечерни занятия

Край на историята: Студентът успя да продължи образованието си, а коригираната натовареност и график му помогнаха да продължи.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

За случаите на отпадане...

1. Финансовите затруднения често карат студентите да пропускат занятия и в крайна сметка да отпаднат.
2. Дори и с подкрепа, възможностите за работа в чужбина могат да изглеждат като по-бързи решения на финансовия натиск, което прави задържането трудно.
3. Мотивацията и производителността постепенно намаляват, което показва необходимостта от ранна интервенция.
4. Изслушването на студентските преживявания и адаптирането на подходите към преподаването може да създаде по-благоприятна среда за учене – дори и да не съществува универсално решение.

За успешните случаи...

1. Ранното откриване на проблеми (като тревожност, отсъствия)+ и индивидуалната подкрепа предотвратяват отпадането от училище.
2. Гъвкавостта в графиците и таксите помага на учениците да балансират работата и ученето.
3. Откритият диалог между учащите и персонала на професионалното образование и обучение създава доверие и съвместни решения.
4. Връщането в училище след отсъствие показва устойчивост и решителност – с подходяща подкрепа учениците могат да успеят и да си изградят по-добро бъдеще.

А4.1 - Доклад за функционален анализ

ЧАСТ 3

**РЕЗУЛТАТИ
ОТ
ПИЛОТНИЯ
ПРОЕКТ**

ПОДГОТВЕНО ОТ:
ВСИЧКИ ПАРТНЬОРИ

**U S L I P, I P C,
DAYANA, EVBB, B K
- C O N, A K M I**

МОНИТОРИНГЪТ КАТО ИНСТРУМЕНТ ЗА РАННО ОТКРИВАНЕ НА РИСК

Пилотната фаза в Австрия, България, Румъния и Гърция показва, че непрекъснатото наблюдение е незаменим за идентифициране на ранни предупредителни сигнали за отпадане от училище. Стандартизираните въпросници и шаблони за докладване създадоха сравним набор от данни, но истинската добавена стойност дойде от структурирания календар за мониторинг: месечни проверки, систематично използване на показатели (мотивация, посещаемост, подкрепа от семейството, финансово състояние) и индивидуализирани планове за интервенция.

Например, в Австрия социално-икономическите въпросници първоначално отбелязаха няколко ученици като потенциално изложени на риск, но непрекъснатото наблюдение и качественият обмен между учителя и социалния педагог разкриха по-дълбоки проблеми, като например намаляване на мотивацията и затруднения с концентрацията поради травматични преживявания, свързани с миграцията. Без този процес на наблюдение тези сигнали можеха да останат незабелязани, докато учениците напълно се откажат.

В Румъния мониторингът позволи да се направи разграничение между общо отсъствие и отсъствие с висок риск. Чрез събирането на месечни данни и сравнението между групите, екипът на проекта установи **10 %** подобрене в посещаемостта сред учениците, подкрепени от интервенциите на **TeSTED**, показвайки, че продължителното проследяване се превърна директно в измерими резултати

РОЛЯТА НА НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПОВЕДЕНИЕТО И КАЧЕСТВЕНИТЕ ДАННИ

Докато инструментите за наблюдение предоставиха рамката, качествените информация от учители, обучители и социопедагози беше от съществено значение за разбирането на причините зад цифрите.

Обучителите можеха да забележат фини модели на поведение – оттегляне

от връстниците, липса на ангажираност или промени в стила на комуникация — които не могат да бъдат уловени само с анкети.

В Австрия изборът на шестима ученици с висок риск за интензивно консултиране се основаваше не само на резултатите от проучването, но и на качествените наблюдения на обучителите. Обучителите отбелязаха видима демотивация и емоционална нестабилност, което подкрепи решението да се фокусират интервенциите върху емоционална подкрепа и професионална ориентация.

В България наблюдението на поведението беше особено ефективно в общностите на ромското малцинство. Обучителите отбелязаха случаи, в които липсата на родителско участие караше учениците да изглеждат „нискорискови“ в анкетата, но интервютата и анализът на поведението разкриха скрити уязвимости.

В Румъния описателната статистика посочи отсъствията като основен проблем, но наблюденията на учителите разкриха причината за това: повтарящи се проблеми с поведението и емоционален стрес, често свързани с трудна домашна среда. Съветването и наставничеството от връстници бяха съобразени така, че да отговорят не само на академичните, но и на социално-емоционалните нужди. Качествената обратна връзка помогна усъвършенстване на интервенциите и потвърди, че оценката на риска не е „еднократно събитие“, а динамичен процес.

НАКРАТКО...

Пилотният проект ясно показва, че мониторингът и качественото наблюдение се подсилват взаимно.

Инструменти за мониторинг като социално-икономическите и психометричните въпросниците осигуриха структурата и съпоставимостта между страните, докато наблюдението на поведението допринесе за дълбочина и контекстуална точност.

Заедно те гарантираха, че учениците, изложени на най-голям риск, не са само идентифицирани, но и разбрани и подкрепени по начини, които подобряват посещаемостта, поведението и ангажираността.

Конкретните резултати доказват, че механизмът не е теоретичен, а практичен, основан на доказателства инструмент, който училищата могат да внедрят по устойчив начин.

ДОКЛАД ЗА ФУНКЦИОНАЛЕН АНАЛИЗ